

Eksamensoppgave

Egnethetsprøven

Dato: 16.mars, våren 2026

Tid: 09:00 – 17:00 (8 timer)

Privatrett

Fra familieretten

Hans og Arne skal gifte seg. De ønsker å ha særeie. Forklar kort

- Hva særeie er, og hva det innebærer ved skilsmisse
- Hvordan Hans og Arne skal gå frem for å opprette særeiet
- Hvis de ikke oppretter særeie før de gifter seg, kan en av ektefellene senere ensidig opprette særeie?

Fra arveretten

- Redegjør for reglene om formkrav til testament.
- Guri Ås er innlagt på Radiumhospitalet og skriver et nytt testament der hun blant annet Testamenterer et større beløp til sykehuset. Kan en av sykepleierne gjøre tjeneste som testamentsvitne?

Fra erstatningsretten

Peder Ås er inne i en butikk som selger glassfigurer, krystall og porselen for å finne en gave til sin mor. Han har med seg sin 5 år gamle sønn, Ole. Ole og Peder går sammen rundt i butikken for å finne en fin gave til farmor. Peder holder Ole tett i hånden hele tiden. Ole er varm og utålmodig. Etter en stund ringer telefonen til Peder, og Peder slipper Oles hånd mens han tar telefonen. Det er en fra jobben til Peder som ringer, og Peder snur seg bort for å holde samtalen mer privat.

Samtalen til Peder varer i nesten 10 minutter. Mens Peder snur seg bort og snakker i telefonen, går Ole rundt i butikken. Guri, som er ansatt i butikken, er opptatt med en annen kunde og ser ikke hva som skjer. Ole begynner å leke med noen små dyrefigurer i krystall og mister en av dem i gulvet så den knuser.

Når Guri og Peder oppdager hva som har skjedd, krever Guri at Peder skal betale for figuren. Den er del av en samlekolleksjon og koster 8.500 kr. Peder nekter å betale. Han mener han passet godt på Ole og ikke kan være ansvarlig. Uansett mener han at han ikke kan måtte erstatte et så høyt beløp. En så dyr figur burde heller ikke være utstilt der barn kan nå den.

Drøft og ta stilling til de rettsspørsmål tvisten reiser.

Fra kjøpsretten

Turid Sand var gårdbruker. For å spe på inntekten drev hun ved siden av gården et middels stort grustak, og hun hadde lenge vært på utkikk etter en større traktor som kunne erstatte den gamle etter hennes oldefar. Hun var lei traktorens dårlige løfteevne og ville nå finne en traktor som kunne brukes både på gården og i grustaket. Traktoren måtte derfor være i stand til å løfte den tunge sanden fra grustaket og opp på lastebiler.

Turid tok kontakt med Lars Holm som drev en mindre bedrift innen salg av landbruksutstyr. Turid gjorde rede for sine behov og nevnte kort at den gamle traktoren var blitt for liten. Lars viste frem en brosjyre med alle tekniske data om en traktor av typen Hym 100.000 XT_i, som han mente kunne passe. Brosjyren anga traktorens maksimale løftekraft, samt volum på en snøskuffe som etter ønske kunne følge med.

Turid sa at hun fikk tenke på saken, og tok brosjyren med hjem. Men allerede neste dag meddelte hun Lars at hun gjerne ville kjøpe traktoren i brosjyren. Partene inngikk 2. mai 2025 avtale om kjøp

av en "Hym 100.000 XTi med tilhørende snøskuffe og varmeapparat." Traktoren ble levert påfølgende dag på Turids gård.

Det viste seg raskt at traktoren ikke hadde løfteevne til å ta de tunge løftene i grustaket. Den manglende kapasiteten skyldtes at skuffen, når den satt på denne traktormodellen, var beregnet på snø og ikke grus. Dersom man skulle løfte grus, måtte man enten bruke en traktor med kraftigere løftemekanisme eller en mindre skuffe. Ved nærmere ettersyn viste det seg også at de tekniske spesifikasjonene i brosjyren ikke var riktige. Løfteevnen var blant annet angitt for en kraftigere løftemekanisme enn den som var montert på den avbildede traktoren.

Turid tok den 4. mai 2025 kontakt med Lars og hevdet at hun etter avtalen hadde krav på en traktor som klarte å løfte grus, og at traktoren derfor hadde en mangel. Lars svarte med å henvise til avtalen hvor det stod at Turid skulle ha en "snøskuffe" og ikke en grusskuffe, og at det derfor ikke forelå noen kjøpsrettslig mangel.

Drøft og ta stilling til de rettsspørsmål tvisten reiser.

Offentlig rett

Fra sivilprosessen

Gi en oversikt over tvistelovens regler om bevis, med særlig vekt på reglene om bevistilgang.

Fra skatteretten

Redegjør for skattelovens begrep om fradrag ved personbeskatning, og drøft grensene for fradrag når kostnaden både har inntektsskapende og privat formål.

Fra strafferetten

Redegjør for reglene om medvirkning til straffbare handlinger og drøft grensene for medvirkningsansvaret.

UNIVERSITETET
I OSLO

Oslo, vår 2026
Sverre Blandhol
Ansvarlig faglærer

Oslo, vår 2026
Inger Berg Ørstavik
Ansvarlig faglærer